

Zápisnica z porady STO dňa 28.6.2019

Prítomní: Budaj, Hambálek, Chochol, Kollár, Komžík, Kundra, Pribulla, Shugarov, Skopal, Vaňko

Ospravedlnení: Garai, Lopusheková, Maliuk, Shagatova, Shchurova, Sivanič

Hostia: Gömöry, Jakubík, Neslušan

Program:

1. Voľba člena komisie pre výber vedúceho STO.
2. Osobné ochranné pracovné pomôcky.
3. Škola Erasmus a konferencia k 75. výročiu observatória na Skalnatom Plese.
4. Prístrojová technika.
5. Rôzne.

1. Voľba člena komisie pre výber vedúceho STO.

Na úvod sa uskutočnila schôdza zvolaná predsedom vedeckej rady Dr. Neslušanom, ktorý prizval aj novozvoleného riaditeľa Dr. Gömöryho a jeho zástupcu Dr. Jakubíka. Mal byť zvolený člen za STO do komisie na výber nového vedúceho STO, nakoľko Dr. Pribulla podal abdikáciu k 31.7.2019. Dr. Neslušan konštatoval, že sú štyria potenciálni kandidáti (vedecký kvalifikačný stupeň IIa) na nového vedúceho, ktorí sa do dnešného dňa zhodne vyjadrili, že o túto funkciu nemajú záujem. Dr. Gömöry apeloval na týchto pracovníkov, aby svoje rozhodnutie zväžili a predostrel, aké dôsledky by mala situácia, ak by nedošlo k zvoleniu nového vedúceho oddelenia. Po krátkej diskusii Dr. Neslušan konštatoval, že keďže nie je známy kandidát na funkciu vedúceho STO, voľba kandidáta do komisie sa uskutoční 2.7.2019. Prizvaní hostia potom opustili zasadnutie a schôdza pokračovala ďalším bodom.

2. Osobné ochranné pracovné pomôcky.

Dr. Pribulla informoval o potrebe zakúpenia osobných ochranných pracovných pomôcok (OOPP) pre pozorovateľov, technikov a iné profesie. Vedenie ústavu rozhodlo, že sa paušálne zakúpia OOPP pre tých pozorovateľov, ktorí túto činnosť vykonávajú ako technici, alebo ako väčšinovú náplň. Pre ostatných „občasných“ pozorovateľov žiadajú o financovanie z projektov VEGA. Dr. Pribulla prepošle vedúcim grantov cenový odhad podľa rozpisu OOPP, ktorý pripravil pán Irha. Dr. Vaňko sa spýtal na OOPP pre hosťujúcich pozorovateľov. V tomto bode sa STO zhodlo, že hosťujúci pozorovatelia si majú OOPP zabezpečiť sami. Dr. Hambálek doplní tlačivo s informovaným súhlasom pre hosťujúceho pozorovateľa o informáciu, aké vlastné ochranné pomôcky si musí tento pozorovateľ zabezpečiť.

3. Škola Erasmus a konferencia k 75. výročiu observatória na Skalnatom Plese.

Dr. Pribulla sa poďakoval kolegom, ktorí sa podieľali na úspešnej škole Erasmus, menovite Dr. Budajovi ako vedúcemu projektu, Dr. Komžíkovi za sprevádzkovanie Eduroam aj ostatným členom LOC. Tiež poďakoval všetkým, ktorí sa podieľali na príprave zborníka z minuloročnej konferencie k 75. výročiu AsÚ SAV. Ďalej informoval, že odkazy na príspevky do zborníka sú už na NASA ADS ale stále nie je fulltextový prístup. Dr. Komžík prisľúbil zistiť prečo ešte nie je prístup k celým príspevkom.

4. Prístrojová technika.

Dr. Pribulla poveril Dr. Hambáleka, aby aktualizoval manuál na prácu s 1.3m ďalekohľadom. Dr. Pribulla oznámil, že vypracoval technologický postup pre pokovovanie na pokovovačke na

Skalnatom Plese a ten bude umiestnený na intranete STO. Oznamil, že pokovovačka v priestoroch v Starej Lesnej je mimo prevádzky.

4a. Stará Lesná.

Dr. Pribulla spomenul, že spektrá hlavne slabých objektov získané spektrografom v G1 v letnom období trpia veľkým tepelným šumom. Navrhol riešiť chladenie spektrografu. Dr. Hambálek s Dr. Komžíkom navrhli použiť malú skrinku z PC s prípadným vodným chladením. Ing. Kollár navrhol bežnú chladničku.

V súvislosti so zlepšením celkovej svetelnej priepustnosti Dr. Pribulla navrhol zakúpiť osemuholníkové optické vlákno, prípadne lepší objektív k spektrografu od fy. Shelyak instruments. Tiež navrhol vymeniť Atik kameru za SBIG, keďže SBIG má lepšie chladenie a väčší čip. Na koniec však konštatoval, že je treba klásť dôraz na prístrojovú techniku na Skalnatom Plese.

4b. Skalnaté Pleso.

Dr. Pribulla informoval o pretrvávajúcich problémoch s 4k x 4k kamerou na SP. Asi bude nutné jej čip očistiť v čistej miestnosti na Elektrotechnickom ústave v Bratislave.

V júli je plánované naparenie antireflexných vrstiev na hranol ešeletového spektrografu. Naparenie, ktoré bude financované z projektu APVV (PI Dr. Skopal) by malo zvýšiť optickú účinnosť spektrografu o zhruba 15 až 20 percent. Naparenie bolo plánované na jún ale kvôli poruche zariadenia sa uskutoční najskôr v júli. Ďalším krokom na zvýšenie optickej účinnosti prístroja je posunutie objektívu Canon tak, aby bol bližšie k optickej osi. Kvôli nevyhnutným a pracovným zmenám v nastaveniach spracovania pozorovaní, úprava bude vykonaná pri namontovaní hranola po naparení antireflexných vrstiev.

Dr. Pribulla tiež informoval o inštalácii Spiegelobjektivu (1000/5.6) na tubuse 1.3m ďalekohľadu, ktorý umožní simultánnu fotometriu. Odhadované zorné pole spolu s kamerou Moravian Instruments G4-9000 je 2,1 x 2,1 stupňa. Spomínaná CCD kamera je však momentálne v oprave vo fy. Moravian Instruments. Poďakoval Dr. Komžíkovi a Ing. Sivaničovi za montáž objektívu a pripravenie PC na zber dát z CCD kamery. Popri tom informoval, že pri vyvažovaní 1,3m ďalekohľadu sa zistilo, že došlo k samovoľnému uvoľneniu vyvažovacích závaží a ďalekohľad bol rozvážený. Ďalekohľad bol vyvážený ale situáciu bude treba pravidelne sledovať.

Dr. Pribulla požiadal pracovníkov, aby zväžili viac sa podieľať aj na pozorovaniach na SP. Dr. Komžík navrhol zriadiť pozorovaciu miestnosť v Starej Lesnej, z ktorej by bolo možné 1.3m ďalekohľad obsluhovať na diaľku. Po diskusii sa navrhla voľná miestnosť v G1.

Dr. Pribulla navrhol vykonať pokovenie primárneho zrkadla v G2 v termíne 12-15.7.2019.

Ďalej informoval, že došlo k jednaniu medzi zástupcami AsÚ SAV a fy. Astelco ohľadom ďalších testov hlavného zrkadla 1,3m ďalekohľadu. Bolo dohodnuté, že sa najprv vytvorí viac modelov aktívnej optiky a zistí, či astigmatické zobrazenie optiky nie je možné takto vylepšiť. Vytvorenie modelov a testy budú vykonané vzdialeným prístupom pracovníka fy. Astelco.

5. Rôzne.

Dr. Pribulla oznámil, že na stelárnej konferencii zameranej na dvojhviezdy v Telči sa AsÚ SAV a STO podieľa organizačne, ale nemáme zatiaľ zastúpenie medzi účastníkmi. Navrhol, aby Dr. Hambálek zväžil účasť.

Dr. Hambálek informoval nočných pozorovateľov o potrebe kontrolovať aj hlásič požiaru v miestnosti s bicyklami. Tu bude umiestnený aj kľúč na zamykanie hosťovských hlavných dverí, ktoré občas zostávajú odomknuté. Zist'oval, ktorým pozorovateľom bude potrebné spraviť kópiu kľúča od bicyklovej miestnosti.

Zapísal: Dr. Hambálek

Overil: Dr. Pribulla

V Tatranskej Lomnici 28.06.2019